

22 KWIETNIA - DZIEŃ ZIEMI

Światowy Dzień Ziemi to nazwa akcji prowadzonych corocznie wiosną, których celem jest promowanie postaw ekologicznych w społeczeństwie. Organizatorzy Dnia Ziemi chcą uświadomić politykom i obywatelom, jak kruchy jest ekosystem planety ludzi. Na obchody składa się zwykle wiele wydarzeń organizowanych przez różnorodne instytucje. Bez wątpienia ochronie środowiska naturalnego służą parki narodowe. Może więc tak na wiosenny spacer do **Wielkopolskiego Parku Narodowego**? To na pewno ciekawy sposób na aktywne spędzenie dnia z rodziną i przyjaciółmi.

Wielkopolski Park Narodowy utworzony został na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 kwietnia 1957 roku, a jego granice objęły powierzchnię 9600 ha. Wielkopolski Park Narodowy jest odwiedzany przez ponad milion turystów rocznie. Przez Park biegnie **pięć znakowanych szlaków turystycznych** o łącznej długości 85 km. Szlakami tymi wyznaczono **7 tras wycieczkowych** pozwalających na poznanie nie tylko wartości przyrodniczych ale także kulturowych tego terenu.

Na terenie Parku znajdują się liczne zabytki. Do najcenniejszych należy drewniany kościół w Łodzi z XVII w. Inne zabytkowe kościoły o nieco mniejszej wartości możemy spotkać w Puszczykowie, Stęszewie i Wirach. W Szreniawie i Trzebawiu zachowały się do dziś dziewiętnastowieczne dwory. Ciekawym obiektem są także ruiny zameczku zbudowanego w 1827 roku przez Tytusa Działyńskiego dla swojej siostry Klaudyny Potockiej na wyspie Zamkowej na Jeziorze Góreckim.

Świat zwierząt reprezentują gady (miedzianka gniewosz, zaskroniec, beznoga jaszczurka padalec, jaszczurka zwinka i jaszczurka żyworodna), liczne płazy (m.in. rzadka rzekotka drzewna oraz ropucha paskówka), około 220 gatunków ptaków, ponad 40 gatunków ssaków, a także liczne pajęczaki i owady. Bez wątpienia wyprawa do Wielkopolskiego Parku Narodowego to przygoda dla wszystkich wielbicieli przyrody, spotkanie z naturą na pewno zapewni wiele wrażeń i oderwie od gwaru miasta. Więcej szczegółów, przede wszystkim szczegółowe trasy wycieczek, możliwości dojazdu oraz mnóstwo informacji o samym parku znajdziecie na stronie www.wielkopolskipn.pl.

Zachęcamy do wiosennych wypraw poza miasto.

**WIOSNA
ZA OKNEM!
WIOSNA W SERCU!
WIOSNA NA
TALERZU!**

"Wiosenny deszczyk"

Dla niektórych deszcz jest smutny i zgorzkniały,
a ja sędzę, że jest wspaniały!
Podlewa ogródek,
gdy nie masz czasu,
dodaje wody,
gdy brak jej zapasów.
Możesz się bawić i moczyć włosy,
gdy pada deszcz
w samym środku wiosny.
Wiesz, jak powstaje,
to prosta sprawa,
para się skrapla,
przetwarza w wodę
i wtedy deszczyk pada na głowę.
Nie uciekaj więc, gdy coś mokrego
kapie z nieba.
To deszcz wiosenny, na jego widok
usmiechać się trzeba!

Natalia Stefanik 6a Naukowcy obliczyli,

"Śmiech jest dla duszy tym samym, czym tlen dla płuc" - mawiał słynny aktor komediowy Louis de Funes.

Naukowcy obliczyli, że kiedy się śmiejemy, w naszym ciele pracuje około 80 mięśni. Podczas 15 minut śmiechu spalamy tyle kalorii, ile podczas 10 minut wiślowania, niemal godziny stania, około pół godziny jazdy na rowerze czy też podczas ponad półgodzinnego spaceru. Śmiejąc się, pobieramy większą ilość tlenu, krew szybciej krąży, dotleniamy mózg i wszystkie narządy. Poprawia nam się nawet przemiana materii. Kolejnym dobrodziejstwem śmiechu jest wytwarzanie endorfin, czyli tzw. hormonów szczęścia, które poprawiają nasz nastrój, wzmacniają układ odpornościowy, uśmierniają ból, zmniejszają lęk i niepokój.

**A więc, do dzieła!!
Uśmiechajmy się!!**

CHCESZ BYĆ "EKO"? NIE PAL! TO NIEMODNE!

Od dawna wiadomo, że palenie papierosów jest bardzo szkodliwe. Dym papierosowy szkodzi zarówno palaczom, jak i ludziom przebywającym w ich pobliżu. Są to palacze czynni i bierni. Palenie papierosów powoduje wiele chorób, na przykład: choroby serca, nowotwory płuc.

Gdybym był prezydentem, wprowadziłbym do szkół szereg pogadań i prelekcji na temat szkodliwości palenia tytoniu. Zaprosiłbym przede wszystkim lekarzy, którzy widzieli, jak wyglądają skutki palenia

papierosów. Zakazałbym palenia papierosów w obecności małych dzieci, młodzieży szkolnej i ludzi chorych, **pod groźbą kary**. Promowałbym zdrowy styl życia, np. uprawianie sportu, jazdę na rowerze, zdrowe odżywianie. W miejscach publicznych umieściłbym różnego rodzaju plakaty i ulotki, mówiące o szkodliwości palenia. Chętnie pomagałbym ludziom, którzy chcieliby zerwać z nałogiem. Przeznaczyłbym na to odpowiednią ilość pieniędzy. Chciałbym, aby ludzie, z którymi

będę pracować, byli niepalący. Osoby, które NIE palą, wynagradzałbym odpowiednią premią.

Osobiście jestem przeciwnikiem palenia i jako osoba dorosła nie zamierzam palić.

Andrzej Jankowski 5a

Palenie to najważniejsza przyczyna przedwczesnej umieralności w naszym kraju. Co mówią statystyki...

7% mężczyzn i 23% kobiet w Polsce w wieku 16 i więcej lat jest palaczami tytoniu. **Okolo 10 mln Polaków pali regularnie 15-20 sztuk papierosów dziennie.**

Prawie 5 mln tych osób pali dłużej niż 20 lat. **Każdego roku 100 tys. zgonów w Polsce ma bezpośredni związek z negatywnymi skutkami palenia tytoniu**

W Polsce codziennie zaczyna palić około 500 nieletnich chłopców i dziewcząt, a rocznie próbuje palenia około 180 tys. dzieci.

Papierosy są **jedynym legalnie sprzedawanym środkiem rakotwórczym w Polsce i na świecie.**

Co 10 sekund na świecie umiera ktoś na chorobę wywołaną paleniem tytoniu.

40% nałogowych palaczy umrze przed 65 rokiem życia, a spośród niepalących tylko 15%.

Przeciętny Polak powyżej piętnastego roku życia wypala średnio 3620 papierosów.

W tym numerze szczególnie polecamy:

aktualne
wiadomości z życia
szkoły

informacje
o Dniu Ziemi

porady jak być
"eko", czyli ekologia
w pigułce

dinozaury i ich
zagadki

CO W SZKOLE PISZCZY...

Wojewódzki Konkurs Dziennikarski "Pasje, trendy, fascynacje - rozmowy z Wielkopolanami sukces Natalii Szlandrowicz

9 kwietnia w Młodzieżowym Domu Kultury nr1, znajdującym się przy Drodze Dębińskiej 21, odbyło się uroczyste wręczenie nagród w Wojewódzkim Konkursie Dziennikarskim. Uczennica naszej szkoły, a także członkini naszej redakcji, **Natalia Szlandrowicz z klasy 5a**, została wyróżniona w tym konkursie. Obszerne fragmenty jej pracy mieliście przyjemność przeczytać w poprzednim numerze naszej gazetki. Rozdanie nagród urozmaiciły rozmaite występy, w tym: koncert skrzypcowy, aktorskie popisy młodych aktorów odgrywających przebycie na Ziemię kosmitów oraz odczytanie dziewięciu zwycięskich prac przez aktorów teatru Ustausta (Ewę Kaczmarek i Wojciecha Wińskiego). Na finale tego konkursu pojawiło się dużo osób, zarówno licealiści, gimnazjaliści jak i dzieci ze szkoły podstawowej. W jury zasiadła m.in. redaktorka gazety Głos Wielkopolski, Pani Katarzyna Sklepik, która również wręczała nagrody. Po uroczystym rozdaniu nagród można było przeczytać prace finalistów konkursu, które były wywieszane na gazetce. Nagrodzone wywiady są umieszczone w Internecie na stronie Domu Kultury nr1 w Poznaniu. Zachęcamy do lektury. Z radością gratulujemy Natalii takiego wyróżnienia, życzymy dalszych sukcesów, nie tylko dziennikarskich!

6 kwietnia dziewczęta z naszej szkoły (Olga Łęcka, Agata Galikowska, Kinga Dolata, Karolina Zielińska, Adrianna Senderecka, Jolanta Madalińska, Maja Budzisz i Julia Madaj) wystartowały w **Wielkopolskich Igrzyskach Młodzieży Szkolnej w Aerobiku Grupowym**. Konkurencja była silna. Nasze dzielne dziewczęta zajęły 17 miejsce na 25 zespołów z całej Wielkopolski.

W naszej szkole od 31 marca do 26 maja odbywają się **zajęcia teatralne** organizowane przez Teatr Nowy w Poznaniu. Na pierwszych zajęciach gościliśmy profesjonalnych aktorów panią Barbarę Kurdej i pana Cezarego Łukasewicza, którzy opowiedzieli nam o swoim zawodzie. Nauczycieli nas różnych sztuczek aktorskich, pomagających rozluźnić aparat mowy przed występem i rozgrzać mięśnie. To były fascynujące zajęcia. Na kolejnych poznaliśmy historię teatru i najsłynniejszych dramaturgów. Szczególną uwagę zwróciliśmy na twórczość Szekspira, co miało nas przygotować do lepszego zrozumienia spektaklu pt. **Sen nocy letniej**, na który wybraliśmy się 14 kwietnia. Oglądanie gry aktorskiej z pierwszego rzędu to nie lada gratka. To było niezwykle doświadczenie.

Nabyte umiejętności postaramy się wykorzystać, przygotowując własne przedstawienie "Jak to dobrze, że jesteś".

Autor: Jacek Skarupa

W szkole odbyły się eliminacje do konkursu otwarcia, w którym brali uczniowie klas 4-6. Najlepsi okazali się:
klasy czwarte - **Dawid Biernacki 4b**
klasy piąte - **Monika Białas 5a**
klasy szóste - **Agata Galikowska 6c**

To oni będą reprezentować naszą szkołę w fazie rejonowej. Gratulujemy!! Trzymamy kciuki!!

Wyjście do Teatru Wielkiego

Członkowie chóru „Majorki” z naszej szkoły i chóru „Viva” z Gimnazjum nr 61 dnia 29 marca wybrali się do opery na spektakl pt. „Straszny dwór”, który skomponował Stanisław Moniuszko. Historia opowiada o dwóch żołnierzach, którym po powrocie z wojny rodzina zamierza znaleźć żony. Chce również sprawdzić ich odwagę i opowiada przerażające historie domu, w którym mieszkają. Dzieciom najbardziej podobał się moment wyjścia

chłopaka przebranego za ducha z zegara oraz ruszające się obrazy. To były najbardziej ekscytujące chwile, ponieważ zaskakiwała ciekawa scenografia świetnie współgrająca z muzyką. Wszyscy wrócili w dobrych humorach, gdyż wizyty w Teatrze Wielkim nie zdarzają się zbyt często, a wewnątrz jej budzi zawsze podziw i zachwyt. Podobało nam się także to, że uczestniczyliśmy w prawdziwym spektaklu dla dorosłych, a nie w przedstawieniu dla dzieci, jak bywało to wcześniej.

Kasia Pietrzak i Maja Szaniecka z 5a

Od 11 kwietnia do 13 kwietnia odbywały się w naszej szkole **rekolacje wielkopostne**. Nie było wtedy lekcji, tylko spotkania w pobliskim kościele na ulicy Szamarzewskiego z księdzem rekolekcyjnym. Pierwszego dnia pani Elbanowska zorganizowała wyjście do kina Rialto na film dokumentalny o polskim papieżu pt. **„Jan Paweł II: nie lekajcie się”**. To fabularna biografia Ojca Świętego obejmująca życie Karola Wojtyły od najmłodszych lat, spędzonych w Wadowicach, aż po szałę pontyfikatu. Mogliśmy na nowo przeżyć bardzo wzruszające chwile z życia Jana Pawła II. Film

zainteresował wszystkich, a czasem wywołał nawet ły wzruszenia.

Monika Łapa i Iza Musialska

Piłka nożna dziewcząt

20 kwietnia na Osiedlu Przyjaźni odbyły się zawody w piłce nożnej...uwaga!..dziewcząt. Naszą szkołę reprezentowały dzielne zawodniczki w składzie: Olga Łęcka, Natalia Kowalska, Natalia Stefaniak, Natalia Śmigielka, Klaudia Talarowska, Natalia Hildebrandt, Weronika Chorażyczevska, Julia Gierak. Ku uciesze chłopaków z 6a, nie wygrałyśmy, ale zdobyłyśmy czwarte miejsce. Jak na pierwszy

raz, było naprawdę niezłe. Pierwszy mecz przegralyśmy dotkliwie, bo aż 0:4, ale na swoje usprawiedliwienie mamy to, iż grałyśmy z gospodarzami, szkołą sportową. Potem było dużo lepiej. W ostatnim meczu, który mógł dać nam podium, przeladował nas pech, Klaudia strzeliła bramkę samobójczą i to ona zdecydowała o zwycięstwie przeciwniczek. Zabawa była jednak doskonała. Na pewno w przyszłym roku pójdzie nam zdecydowanie lepiej.

Natalia Stefaniak 6a

SMACZNIE I ZDROWO, ŚNIADANIE W KLASIE 5A

W ramach projektu "Trzymaj formę", który koordynuje Pani Katarzyna Dulka, klasa 5a podjęła się zadania przygotowania i odczytania zjedzenia zdrowego śniadania. Najpierw odbyło się przygotowanie teoretyczne. Kilka lekcji wychowawczych poświęconych zdrowym posiłkom, dyskusje, ulotki, rysunki, plakaty. W końcu jednak przyszedł czas na działania praktyczne. Wszyscy przygotowali się wysmienicie i od rana panowało w klasie przyjemne podekscytowanie zadaniem. Kiedy nadszedł odpowiedni czas, uczniowie z zapalem wyjmowali przyniesione produkty. Dominowały warzywa: sałata, pomidory, ogórki, rzodkiewki, papryka, szczypierek, marchewka. Wszystko pokrojone w domu na plasterki, by praca skupiła się przede wszystkim na estetyce wykonania. Wyobraźnia szła. Pojawili się kanapki z uśmiechem, myszki z rzodkiewki, ludziki... Było kolorowo i wiosennie. Chyba jednak najprzyjemniejszy moment nastąpił, kiedy wreszcie można było swoje dzieło spałaszować. To była naprawdę smaczna lekcja!!

A Ty na pewno wiesz, jak powinno wyglądać zdrowe śniadanie?

Po pierwsze, nigdy ze śniadania nie rezygnuj!!! Śniadanie dodaje energii, poprawia nastrój, a dobry humor pozwoli skuteczniej zmagać się z codziennymi zadaniami. Osoby regularnie jadające śniadania są bardziej odporne na stres, rzadziej chorują, są bardziej optymistycznie nastawione do życia. Dobrze skomponowane śniadanie pomaga też w utrzymaniu właściwej wagi. Dobrym rozwiązaniem jest bułeczka pełnoziarnista z jajkiem lub serkiem twarogowym, do tego kawałek żółtego sera, pomidor i plasterek chudej wędliny. Warto też pamiętać o rybie i warzywach. Dodatkowo szklanka mleka, kawa zbożowa, zielona herbata bądź sok owocowy. Możesz też skusić się na płatki albo musli. Zadbaj o siebie już od rana! To pomoże w trudach szkolnego dnia!

NIEBISKO - BIAŁE BARWY TWE JEDEN KOLEJOWY HERB DUMĄ MEGO MIASTA JEST KOLEJORZ KKS

Gdy wchodzi się na mecz i widać, że cały stadion jest zapełniony kibicami, to każdy z obecnych wie, że będzie to fascynujące widowisko z dużymi emocjami. Atrybutem kibica jest szalik i koszulka w klubowych barwach. Na trybunach zawsze panuje świetna atmosfera. Doskonale wygląda, gdy kibice machają szalikami lub trzymają je w górze. Gdy padnie gol, wszyscy wstają, krzyczą i pokazują swoją radość. Zazwyczaj wtedy da się usłyszeć też gwizdy kibiców drużyny przeciwnej, ale giną one wśród wiatującego tłumy fanów. Po meczach kibice organizują przemarsz przez miasto i śpiewają przysiężki swojej drużyny...

Tak swoje doświadczenia opisuje kibic Lecha Poznań - **Damian Świata z 5a**. On oraz inni uczniowie z klasy 5a i 5b wraz z nauczycielami wychowania fizycznego 5 kwietnia obejrzeli na stadionie miejskim mecz

Lecha Poznań z Podbeskidziem Bielsko - Biala. Był to półfinał Pucharu Polski, który zakończył się remisem 1:1. Wspólne kibicowanie było niezwykłą frajdą. Wielkie eocje, wspólne śpiewy, poczucie jedności. Jak już wszyscy wiemy, nasza drużyna pokonała Podbeskidzie w drugim meczu i będzie grała w finale Pucharu Polski z Legią Warszawa.

JAK BYĆ "EKO"... MODA NA EKOLOGIĘ

Każdy z nas może być "EKO" na co dzień, w domu, szkole, pracy, na spacerze, zakupach! To nic trudnego!!

Na początek może powiem, że bycie "eko" jest ostatnio bardzo modne, wcale nie musimy przykuwać się do drzew, aby przyczynić się do ochrony środowiska naturalnego. Niewielkie, ale regularne działania, w skali globalnej nabierają wielkiego znaczenia. Dodatkową zaletą będą niższe rachunki, np. za prąd lub wodę. Tak więc życie z zastosowaniem podstawowych zasad ekologii ma właściwie same zalety, warto więc spróbować, powtórzę więc jeszcze raz słowa z tytułu: "to nic trudnego". Oto kilka z tych zasad, które powinniśmy znać, aby być "EKO".

1. Mieć ekologiczną torbę na zakupy lub wiklinowy koszyk.
2. Oszczędzać prąd (czyli np. wymienić zwykłe żarówki na energooszczędne).
3. Oszczędzać wodę (czyli np. jeśli mamy taką możliwość, kąpiel w wannie zmienić na kąpiel pod prysznicem).
4. Segregować śmieci do specjalnych pojemników.
5. Na co dzień jeździć publicznymi środkami transportu, a samochodem tylko na jakieś uroczystości.
6. Odżywiać się mądrze (czyli jedzeniem z upraw ekologicznych kupowanym na rynkach lub u rolników, nie w supermarkecie; drożej wyjdzie, ale będziemy jedli zdrowsze i smaczniejsze jedzenie).
7. Zwracać uwagę na kupowane kosmetyki (patrz czy kupowany przez ciebie kosmetyk ma znaczek "króliczka"; jeśli, tak, będziesz mieć pewność, że nie był testowany na zwierzętach).

Weronika Karlińska 6a

Konrad, Monika, Vanessa i Kuba z 4a poetycko o ekologii:

Był pewien Jasiu z Poznania,
w którym kochała się śliczna Ania.
Dziewczyna ekologii lubiła
i chłopaka do niej zachęciła.
Segregował więc odpady i śmieci,
które były niesforne jak dzieci.
Chodził do sklepu nie z siatką,
lecz z koszykiem,
zaprzyjaźnił się ze swoim
chomikiem.
Zbierał baterie i puszki,
które przypominały mu gruszki.
Tak to w Ani się kochanie
zmieniło się w wielkie sprzątanie
i o środowisko dbanie!

Rok 2011 Międzynarodowym
Rokiem Lasów

Organizacja Narodów Zjednoczonych (ONZ) ogłosiła rok 2011 Międzynarodowym Rokiem Lasów. Hasło główne to "Lasy dla ludzi". Chyba wszyscy mamy świadomość, jak ważne są one dla wszystkich mieszkańców naszej planety. Łagodzą klimat, dają drewno, wielokrotnie umożliwiają produkcję lekarstw, upiększają otoczenie człowieka, często są inspiracją dla artystów. Docenimy wszyscy rolę lasów w naszym życiu i zastanowimy się, czy możemy coś zrobić, by je ochronić przed zniszczeniem.

CIEKAWOSTKI EKOLOGICZNE

wyszukane na
Ekologicznym Portalu
Informacyjnym
NaszaEkologia.pl

Rzucona w lesie butelka plastikowa rozłoży się w ziemi po **500 latach**, guma do żucia po 5 latach, a niedopalki papierosów po 2 latach.

Jeden hektar lasu liściastego może wyprodukować ok. 700 kg tlenu, co stanowi dobowe zapotrzebowanie ponad 2,5 tys ludzi.

Aby wyprodukować 1 tonę papieru trzeba ściąć średnio 17 drzew.

Jeżeli każdy z nas wyrzuci na śmietnik tylko jeden słoik to na wysypisko w całej Polsce trafi rocznie 10 tys. ton szkła.

Jeden nieszczelny, lekko kapiący kran powoduje, że w ciągu doby wycieka około 36 litrów wody. Nieszczelna spłuczka w WC powoduje wyciek w ciągu dnia około 720 litrów wody, a rocznie - 260 m sześciennych wody.

W Polsce rocznie zużywa się 400 milionów aluminiowych puszek, które można powtórnie przetworzyć oraz wykorzystać i to nieskończenie wiele razy. Sześć puszek ze złomu to oszczędność energii równej spaleniowi jednego litra paliwa.

Okolo 360 mln kilometrów kwadratowych powierzchni Ziemi zajmują morza i oceany.

Niestety człowiek wykorzystuje je często jak wysypisko śmieci, niszcząc ogromną część zamieszkujących je roślin i zwierząt.

Ocieplenie klimatu może spowodować, że w 2050 r. tereny wokół wybrzeży Wielkiej Brytanii znajdą się pod wodą.

Butelki, torebki śniadaniowe bądź torby na zakupy stanowią ok. 7% masy wszystkich śmieci, ale zajmują dużo miejsca, niemal 30% wszystkich odpadów.

Kada tona makulatury oddanej do recyklingu pozwala zaoszczędzić 13 drzew, 2,5 baryłki ropy, 4100 kw. energii i 31 780 litrów wody

KATASTROFY EKOLOGICZNE

Katastrofa to słowo jednoznacznie kojarzące się z ruiną, wielką stratą, tragedią. Niestety, naszemu środowisku naturalnemu także jest to słowo nieobce. katastrofa ekologiczna następuje wtedy, gdy zmiana w przyrodzie jest tak duża, że uniemożliwia przetrwanie jakiegokolwiek gatunku lub populacji. Sprzyjają temu między innymi zmiany klimatu, dziura ozonowa, brak lasów, zanieczyszczenie mórz i oceanów.

Najgroźniejsze w skutkach katastrofy ekologiczne naturalne, określane mianem **klęsk żywiołowych**, są powodowane przez: powodzie, susze, cyklony, trzęsienia ziemi, wybuchy wulkanów, tsunami, trąby powietrzne, lawiny, pożary lasów i

długotrwałe, silne mrozy. Często katastrofy ekologiczne powodowane są także przez awarie, w wyniku których następuje emisja szkodliwych (często toksycznych) gazów i cieczy (katastrofy chemiczne) lub substancji radioaktywnych (katastrofy jądrowe, np. w Czarnobylskiej Elektrowni Jądrowej 1986), a także przez długotrwałe (nawet niezbyt duże) emisje szkodliwych substancji, zanieczyszczanie oceanów odpadami toksycznymi i radioaktywnymi oraz ropą naftową (w wyniku awarii tankowców, wież wydobywczych, niekiedy działań wojennych, np. w Zatoce Perskiej 1990), wycinanie lasów na dużych obszarach.

Cały czas pamiętamy o ostatniej wielkiej katastrofie ekologicznej w

Japonii. Awaria elektrowni atomowej spowodowała, że 10 000 ludzi uważa się za zaginionych lub zabitych. Ludność mieszkająca w promieniu 20 kilometrów została ewakuowana, czyli musiała zmienić miejsce swojego zamieszkania, Pierwiastki, które się wydobyły mogą doprowadzać do powstawania nowotworów u ludzi. To zaś, co dostało się do gleby i wód niszczy roślinność i zwierzęta. Skutki tego będą odczuwalne przez dziesiątki lat.

Opracowała: mdj

OD CZEGOŚ TRZEBA ZACZAĆ, CZYLI PIERWSZE KROKI MŁODEGO EKOLOGA

Chcesz wspierać ochronę środowiska? Zaczynaj najbliżej, czyli w naszej szkole. Jak co roku, trwa zbiórka baterii. Chyba wiesz, że **zużyte baterie** zawierają metale ciężkie takie jak ołów, kadm, rtęć, lit. Wymienione metale ciężkie są niebezpieczne dla środowiska gdy trafią bezpośrednio do kosza, bądź co gorsza na dzikie wysypisko. Pamiętajmy o ukrytych bateriach. Wyrzucając do kosza zepsuty budzik, pilot, zabawkę sprawdź, czy nie ma w nich baterii. Zużyte przynies do szkoły, zostaną one umieszczone w specjalnych pojemnikach, i odebrane przez specjalistyczną firmę, która zadba, by nie zagrażały środowisku.

Na pewno też dostrzegłeś tajemnicze, groźnie wyglądające

urządzenie, które stoi przy wyjściu na boisko szkolne. To tak zwany **puszkojad**, pożeracz puszek. Ma on ułatwić zbieranie i magazynowanie pustych aluminiowych opakowaniach po napojach, zmniejszając ich objętość do ułamka pierwotnej wielkości. Ten pomysły "puszkowy potwór" mieści w sobie aż 800 sprasowanych puszek, co daje 24,5 kg. Napelnij mu brzuch pustymi, niepotrzebnymi puszkami po napojach.

Nie zapomnij też, że na szkolnych korytarzach stoją plastikowe kosze z napisem "**makulatura**", gdzie należy wrzucać wszystko, co papierowe i nadaje się do odzysku.

Sami widzicie, to nie jest trudne!!

W NASZEJ SZKOLE MNÓSTWO FANÓW EKOFANA...

Od początku grudnia 2010 r. nasza szkoła bierze udział w konkursie EKOfan. Konkurs o tytuł **Poznańskiego EKOfana Szkolnego** organizowany jest przez Miasto Poznań, z inicjatywy Wydziału Ochrony Środowiska.

Konkurs ma na celu propagowanie wśród dzieci i młodzieży poznańskich szkół i przedszkoli działań energooszczędnych i zachowań proekologicznych (według zasady myśli globalnie, działaj lokalnie!).

Co drugi dzień uczeń logujący się na tę stronę musi odpowiedzieć na pytanie związane z ochroną środowiska. W ramach konkursu przygotowujemy różne projekty związane z oszczędzaniem wody i energii. Punkty zdobywamy także w grze "Zgaś światło", w której pierwsze miejsce wśród wszystkich uczniów szkół poznańskich zajęła nasza koleżanka - **Natalia Rawdanowicz z klasy 6b**,

oraz w rozgrywce "Sprzedaj liście". Nagrody, jak przystało na konkurs o ochronie środowiska, oczywiście ekologiczne. Najlepsi otrzymują rowery, które nie dość, że nie zanieczyszczają atmosfery, to jeszcze sprzyjają rozwojowi aktywności fizycznej.

Na stronie EKOfan znaleźć można ranking najaktywniejszych i najlepszych szkół. Na samym początku zajmowaliśmy 10. miejsce, teraz jesteśmy **na pierwszym!!!!** Trzymajmy tak dalej! Mobilizuje nas i czuwa nad całością **pani Dorota Skowrońska**, która w ostatnim czasie poświęca EKOfanowi każdą wolną chwilę swojego życia. Może już niedługo niektórzy z nas będą świętować zwycięstwo na wycieczce rowerowej!

Natka^^

GROCH Z KAPUSTĄ czyli ciekawostki ze świata

Najsłynniejsze budowle świata

Jedną z najsłynniejszych budowli świata jest **Empire State Building**. Jest to wieżowiec w Nowym Jorku, w Stanach Zjednoczonych. Jeden z najbardziej rozpoznawalnych symboli nie tylko miasta, ale także całego kraju. Budynek ten został zaprojektowany przez Shrevego Lamba & Harmona Associatesa. Budowano go w latach 1930 - 1931. Wysokość wynosi 381m, a z anteną 443,2m. Słynne zapalenie świateł na ESB odbywa się z różnych okazji, np.: na dzień świętego Walentego i w czasie trwania najsłynniejszych akcji charytatywnych. Na takie oto akcje zapraszane są gwiazdy, które mają zaszczyt zapalania lampek. Gwiazdy, które zapalały już ESB to: Rihanna, Katy Perry i wiele wiele innych. Co roku w dniu święta Walentego pary młode biorą ślub w tym budynku, odbywa się to na 86 piętrze. Wieżowiec cieszy się ogromną popularnością. Co roku odwiedzają go dziesiątki tysięcy turystów z całego świata. Wszyscy pragną wdrapać się do znajdującego się na 86 piętrze obserwatorium, z którego rozciąga się zapierający dech w piersiach widok na ulice miasta.

Napisała: Natalia Rawdanowicz 6b

Dinozaury - najwspanialsze stworzenia w historii Ziemi

Dinozaury, fascynujące stworzenia sprzed setek milionów lat, wciąż pozostają dla nas tajemnicą. Z dnia na dzień coraz więcej o nich wiemy. Choć pierwszego dinozaura zidentyfikowano niecałe 200 lat temu, **rozróżnia się już ponad 500 gatunków.**

Dinozaury były niesamowicie różnorodne - od wielkości kurczaka po giganty z długimi szyjami, od potulnych roślinożerców po agresywne drapieżniki. Łączy je przede wszystkim tajemnica ich zagłady - wciąż nie wiemy, co spowodowało, że w mgnieniu oka zniknęły z naszej planety.

Dinozaury są wciąż w dużej mierze zagadką - fascynującą i pociągającą. Setki ludzi na świecie - paleontologów i amatorów - codziennie poświęca czas, by dowiedzieć się jak najwięcej o tych zwierzętach. I Ty daj się wciągnąć!

Chyba najbardziej fascynuje **tyranozaur**, chyba ze względu na swoją posturę i agresywność. Tyranozaur był przedstawicielem kredowych teropodów - dwunożnych dinozaurów drapieżnych. Najbardziej znanym szkieletem tego dinozaura jest odkryty w

1990 roku na terenie Dakoty Południowej przez Sue Hendrickson okaz nazwany na cześć odkrywczyni - "Sue". Należał on do zwierzęcia mającego 12,5 metra długości, ponad cztery metry wysokości w biodrach i ważącego mniej więcej 7 ton. Żęby Sue dochodziły do 30 cm długości - przeprowadzone symulacje wykazały, że **szczęki tyranozaura mogły się**

zaciskać z siłą ponad 2,5 tony.

Sama czaszka, mimo iż była pokaźnych rozmiarów nie była zbyt ciężka - w kościach ją tworzących było bardzo dużo otworów, które zmniejszały jej ciężar.

W budowie szkieletu widoczny jest wyraźny kontrast w budowie kończyn - tylne są bardzo masywne, palce stóp uzbrojone są w długie pazury,

natomiast przednie mają wielkość ramion dorosłego człowieka i wyposażone są tylko w dwa palce.

Uważa się, że tyranozaur był aktywnym łowcą, ale nie gardził też padliną - mógł też odbierać łupy innym drapieżnikom.

Informacje zebrała:
Iza Musiała z 5a

Być modnym na wiosnę... Co Monika Łapa wyszukała w babskiej prasie...

Po długiej i mroźnej zimie nadszedł czas kolorów, które pełną parą wdarły się do sklepów. Na półkach nie znajdziemy już czarnoszarych swetrów i płaszczy. Najbliższe weekendy będą cieplejsze, warto założyć na siebie wiosenne kolory!! Skórzane kurtki, spodnie, buty i kocie okulary - portale internetowe trąbią o modnych trendach na wiosnę 2011. Nie obejdzie się również bez dodatków, gdzie im więcej zamków i klamer, tym lepiej. Trendy obecnie będą obowiązywać w kolekcji wiosennej i będą dwa.

Wszystko obowiązkowo ma być kolorowe. Natomiast, aby być modnym możemy ubierać się na dwa sposoby. Można łączyć ze sobą kolory fluorescencyjne, czyli jaskrawe i do tego zestawzić jakiś kolor spokojniejszy granat lub indygo (błękit). Druga wersja w najnowszych trendach mody obowiązuje to ubieranie się od stóp do głów w jednym jaskrawym kolorze: pomarańczowym, różowym, czy zielonym. Jeśli będziemy przestrzegać tych zasad, na pewno będziemy modnie ubrani na wiosnę.

CIEKAWOSTKI O DINOZAUROCH

- * samica diplodoka składała około 100 jaj **wielkości piłki futbolowej**
- * mózg u diplodoka ważącego 40 ton, ważył zaledwie 0,5 kg
- * plateozaur dosłownie znaczy "płaski jaszczur"
- * tyranozaur jednym szarpnięciem **wyrwał kąsek o wadze 100 kg**, na szczęście jadł rzadko* deinonych biegł szybciej niż sprinter na zawodach - 40 km/h
- * stegozaur miał **mózg wielkości orzecha włoskiego**, więc nie był zbyt mądry* jedna z teorii mówi, że

barozaur posiadał **8 serc** - 2 w klatce piersiowej (nie ma jednak na to dowodów)

* bardzo długi ogon diplodoka służył mu do obrony, a prędkość jego cienkiego końca w trakcie machania mogła przekraczać **prędkość dźwięku**

* roślinożerne hadrozaurowy (dinozaury kaczodziobe) miały po około **960 zębów policzkowych!**

* dimetrodon posiadał wielki "żagiel" na grzbiecie, za życia zwierzęcia pokrytych cienką skórą. Uważa się, że mógł służyć do regulowania temperatury ciała, działał jak grzejnik

Rysunek wykonał Konrad Gabryelewicz z 4a. Konrad marzy, by zostać paleontologiem.

Paleontolog to naukowiec, specjalista badający historię życia na Ziemi w minionych epokach geologicznych na podstawie szczątków organizmów żyjących niegdyś na jej powierzchni.

Stopka redakcyjna, czyli poznaj skład naszej redakcji:

Największe województwo w Polsce to województwo mazowieckie(35 597 km2 ; 5,1 mln mieszkańców).

Największe pod względem obszaru państwo sąsiadujące z Polską: Rosja (17 075 400 km 2).

Najmniejsze pod względem obszaru państwo sąsiadujące z Polską: Słowacja (49 036 km2).

Najbogatsze państwa Unii Europejskiej to: Niemcy, Holandia, Francja, Włochy i Wielka Brytania.

Przyładek Rozewie to **najdalej na północ wysunięty**

kraniec Polski.

Największe jezioro w Polsce to Śniardwy (powierzchnia 114 km2)

Najgłębsze jezioro w Polsce Hańcza (106 m głębokości). Największa w Polsce **palmiarnia** i największy w kraju **ogród zoologiczny** znajduje się w Poznaniu.

Największy obszar bagien w Polsce to bagna nad Biebrzą.

Największy w Polsce obszar występowania piasków to Pustynia Błędowska.

Najniższe polskie góry to Góry Świętokrzyskie.

Wyszukała: Iza Musiała

Opiekun redakcji:

Magdalena Kaczmarek
Redaktor Naczelny:
Weronika Chorążyczewska
Zastępca Redaktora Naczelnego:
Adrian Piskula
Skład i korekta:
Adrian Piskula

Dziennikarze:

Natalia Rawdanowicz,
Katarzyna Pietrzak,
Zofia Szymkowiak,
Monika Łapa, Izabella Musiała,
Agnieszka Garbacz,
Natalia Szlandrowicz,
Maja Szaniecka,
Monika Białas,
Katarzyna Pruszyńska.